



Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2020–2023

Toimenpiteet vuodelle 2021

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2021:5

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2020–2023

Toimenpiteet vuodelle 2021

Sosiaali- ja terveysministeriö Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Publication distribution**Institutional Repository
for the Government
of Finland Valto**

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Publication sale**Online bookstore
of the Finnish
Government**

vnjulkaisumyynti.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö

© 2021 tekijät ja sosiaali- ja terveysministeriö

ISBN pdf 978-952-00-8654-1

ISSN pdf 2242-0037

Taitto Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma 2020–2023 Toimenpiteet vuodelle 2021

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2021:5

Julkaisija Sosiaali- ja terveysministeriö

Tekijä/t Sosiaali- ja terveysministeriö

Kieli suomi **Sivumäärä** 51

Tiivistelmä Sosiaali- ja terveysministeriön toimintasuunnitelma perustuu hallinnonalan strategiaan ja pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmaan. Nelivuotinen toimintasuunnitelma konkretisoi strategian ja hallitusohjelman toimeenpanon sosiaali- ja terveysministeriössä hallituskaudella 2020–2023. Asiakirjassa on määriteltä nelivuotiskauden tavoitteet ja yksilöity vuoden 2021 toimenpiteet sekä tulosityksiköille osoitetut resurssit.

Asiasanat toimintasuunnitelma, suunnittelu, toiminta, talous, sosiaali- ja terveysministeriö

ISBN PDF 978-952-00-8654-1 **ISSN PDF** 2242-0037

Asianumero VN/675/2021

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8654-1>

Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan 2020–2023 Åtgärder för 2021

Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2021:5

Utgivare Social- och hälsovårdsministeriet

Författare Social- och hälsovårdsministeriet

Språk finska

Sidantal 51

Referat Social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsplan baserar sig på förvaltningsområdets strategi och regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. Verksamhetsplanen för fyraårsperioden konkretiserar genomförandet av strategin och regeringsprogrammet vid social- och hälsovårdsministeriet under regeringsperioden 2020–2023. I planen anges målen för fyraårsperioden, de åtgärder som ska vidtas 2021 och de resurser som anvisats resultatenheterna.

Nyckelord verksamhetsplan, planering, verksamhet, ekonomi, social- och hälsovårdsministeriet

ISBN PDF 978-952-00-8654-1

ISSN PDF 2242-0037

Ärendenr. VN/675/2021

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8654-1>

Action Plan of the Ministry of Social Affairs and Health 2020–2023 Measures for 2021

Reports and Memorandums of the Ministry of Social Affairs and Health 2021:5

Publisher Ministry of Social Affairs and Health

Authors Ministry of Social Affairs and Health

Language Finnish **Pages** 51

Abstract The Action Plan of the Ministry of Social Affairs and Health is based on the Ministry's strategy and the Government Programme of Prime Minister Sanna Marin's Government. The four-year action plan will concretise the implementation of the strategy and the Government Programme in the Ministry of Social Affairs and Health during the government term 2020–2023. This document sets out the objectives for the four-year period and specifies the measures and resources allocated to the profit centres for 2021.

Keywords action plan, planning, operations, economy, Ministry of Social Affairs and Health

ISBN PDF 978-952-00-8654-1 **ISSN PDF** 2242-0037

Reference no. VN/675/2021

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-8654-1>

Sisältö

1	Vuoden 2021 keskeiset tavoitteet	9
2	Tavoitteet	11
2.1	Korona	11
2.2	Palvelut	14
2.3	Toimintakyky	26
2.4	Toimeentulo	31
2.5	Horisontaaliset	35
3	Lainsäädäntö	41
4	EU ja kansainväliset asiat	43
5	Muu toiminta	45
6	Tulosaluekohtaiset resurssit	47
6.1	Toimintamenot vuodelle 2021	47
6.2	Toimintamenomäärärahat osastoittain (1 000 euroa)	47
6.3	Henkilöstöresurssit osastoittain (HTV)	48
6.4	Maksullinen ja yhteisrahoitteinen toiminta	49
6.5	Eräät erityishankkeet mom. 33.03.63 (määräraha sis. arvonlisäveron)	49
6.6	Hallitusohjelman toteutusta tukevat hankemomentit	50

ESIPUHE

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) tehtävä on turvata ihmisten toimintakyky, toimeentulo ja palvelut. Tehtävä on erityisen haastava, kun covid-19-pandemian hillintä, jälkihoito ja jälleenrakennus vaikuttavat toimintaan koko hallinnonalalla.

STM vastaa tartuntataudin torjunnasta, ohjauksesta ja valvonnasta osana valtioneuvoston hybridistrategian toimeenpanoa. Kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallin mukaisesti yhteiskunnan elintärkeistä toiminnoista huolehditaan viranomaisten, elinkeinoelämän, järjestöjen ja kansalaisten yhteistyönä. Tällä hetkellä pandemiatilanteen kesto ei pystytä varmuudella ennakoimaan. Vuoden 2021 toiminnassa keskeiseksi nousevat tartuntatautilain mukainen epidemiatilanteen strateginen johtaminen, erilaiset jälkihoito- ja elpymistoimet sekä valmius- ja varautumistoiminnan kehittäminen edelleen.

Ministeriön hallinnonalalla täytyy tunnistaa epidemian vaikutukset eri väestöryhmiin sekä laajemmin koko yhteiskuntaan. Sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävät ratkaisut edellyttävät osallisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistamista entisestään sekä hyvinvointitaloudellisten periaatteiden mukaisia elpymis- ja jälleenrakennusvaiheen toimenpiteitä.

Koronakriisin myötä rakenteellisten uudistusten, kuten sosiaali- ja terveyspalveluidenuudistuksen, merkitys on entisestään kasvanut. Uudistuksen tavoitteena on turvata laadukkaat palvelut kaikille suomalaisille sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta parannetaan erityisesti perustasolla niin, että oikeaan palveluun pääsee yhdellä yhteydenotolla. Palvelut sovitetaan ihmisten tarpeisiin ja ne toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Myös osaavan henkilöstön saatavuus turvataan. Vuonna 2021 lakien hyväksymisen jälkeen keskeistä on hyvinvointialueiden toiminnan käynnistäminen ja varmistaminen.

Sosiaaliturvauudistuksen tavoitteena on sosiaaliturvan rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen pitkällä aikavälillä. Uudistusta valmistelelee parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea, joka on aloittanut työnsä sosiaaliturvan keskeisten ongelmien määrittelyllä. Komitea käsittelee perusturvaa, ansioturvaa, toimeentulotukea, niiden välistä yhteyttä ja rahoitusta sekä palveluiden nykyistä parempaa yhteensovittamista etuuksiin.

STM:n hallinnonalan toiminta koskettaa sekä työelämässä että työelämän ulkopuolella olevia. Työelämässä on tärkeää tukea henkilöstön työssä jaksamista ja pidentää työuria. Työelämän ulkopuolella olevien osalta tuetaan työkykyä niin, että, työnsaanti olisi mahdollista. Tavoitteena on saavuttaa 75 prosentin työllisyysaste. Sukupuolten tasa-arvoa vahvistetaan sekä hallitusohjelmakirjausten toimeenpanolla että tasa-arvo- ja sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisella.

Säädösvalmistelua ohjaavat hallitusohjelma sekä EU-sääntelyn aiheuttamat muutostarpeet. Koronaepidemian jatkuessa jouduttaneen myös vuonna 2021 priorisoimaan tartuntojen leviämisen estämiseksi ja epidemian vaikutusten lieventämiseksi annettavien säädösten valmistelutyö.

Hallitusohjelman mukaisesti lainvalmistelun laadun parantamisessa keskitytään vaikutusten arvioinnin tehostamiseen ja laajentamiseen sekä lainvalmistelijoiden perus- ja ihmisoikeusosaamisen vahvistamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään säädösvalmistelun johtamiseen sekä toimintatapojen ja prosessien kehittämiseen. Valtioneuvoston yhteistyönä valmistellaan paremman sääntelyn kokonaisvaltainen toimintaohjelma.

Ulkoisen toimintaympäristön äkillinen muutos edellyttää hallinnonalan strategian tarkastelua. Vuonna 2021 ennakoitaan vaihtoehtoisia kehityskulkuja. Tämän perusteella päivitetään tarvittaessa konsernistrategiaa sekä määritellään ulkoisen toimintaympäristön riskit ja epävarmuudet, jotka voivat vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteena on siirtyä rullaavaan strategiaan ja jatkuvaan toimintaympäristön analyysiin.

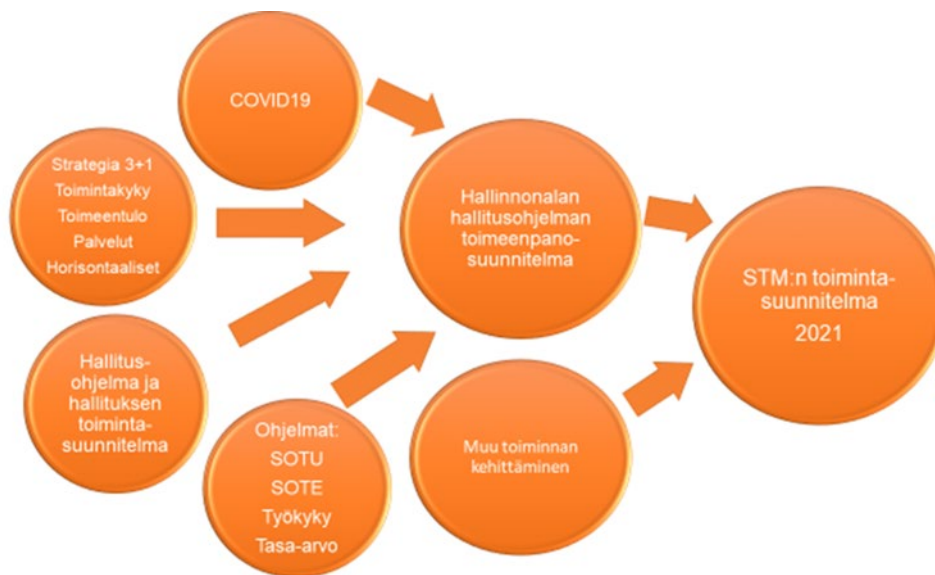
Kansliapäällikkö Kirsi Varhila

Helsingissä 28. tammikuuta 2021

1 Vuoden 2021 keskeiset tavoitteet

STM:n toiminta perustuu hallitusohjelmaan, hallinnonalan strategiaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvään valtiontalouden kehyspäättökseen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi. Ministeriön koordinoitavuudella on hallitusohjelman kokonaisuus Oikeudenmukainen, yhdenvertainen ja mukaan ottava Suomi. STM osallistuu myös hallitusohjelman kokonaisuuteen Luottamuksen ja tasa-arvon Suomi. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen toimeenpanomatriisin, joka on toimintasuunnitelman perustana.

Nelivuotisen toimintasuunnitelman keskeisimmät tavoitteet sekä rakenne perustuvat hallinnonalan strategian neljään strategiseen painopisteeseen: toimintakyky, toimeentulo, palvelut ja horisontaaliset. Strategisia painopisteitä toteutetaan neljällä ohjelmalla: SOTE, SOTU, työkyky ja tasa-arvo. Hallitusohjelmaan sekä hallituksen toimintasuunnitelman tavoitteet on kytketty numeroinnilla, joka viittaa hallinnonalan toimeenpanomatriisiin.



Vuonna 2020 käynnistynyt covid-19-pandemia tulee vaikuttamaan STM:n toimintaan ja asetettujen tavoitteiden toteutumiseen vuonna 2021. STM on vastuussa kansallisen epidemiatilanteen strategisesta johtamisesta. Hallinnonala toimii kokonaisuudessaan laajasti sekä epidemiatilanteen tilannekuvan tuottamisessa että tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisessa. Vuonna 2021 tavoitteena on rokottaa väestö kattavasti covid-19-virusta vastaan. Rokotestrategian tavoitteena on, että koko väestö suojataan, kun myyntiluvallinen rokote on saatavilla. Rokote tullaan tarjoamaan strategiassa määritel-

lyn järjestyksen mukaisesti maksutta kaikille halukkaille, joilla ei ole terveydellistä estettä rokotteen ottamiselle. Rokotteen vaikutukset epidemiatilanteeseen arvioidaan realisoituvan vuoden 2021 loppupuolella.

STM konsernin viestinnällä tuetaan hallitusohjelman ja toimintasuunnitelman strategisten painopisteiden toteuttamista. Viestinnän tärkeimmät painopisteet vuonna 2021 ovat covid-19-epidemian hallinta, sote-uudistus, sosiaaliturvauudistus sekä työkyky- ja tasa-arvo-ohjelmat.

2 Tavoitteet

2.1 Korona

STM tavoite 2023	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
Covid-19-pandemiatilanteen edellyttämien toimien strateginen suunnittelu ja johtaminen. Strategisen johtamisvastuun mukaiset toimet epidemiatilanteen hallitsemiseksi.	Ylläpidetty epidemiologista tilannekuva-arviota ja skenaarioita sekä viestitty yhteistyössä valtioneuvostonkanslian, THL:n, palvelujärjestelmän ja yliopistojen kanssa.	STM VN	JOT OHO TUTO TTO KVY SVO APO	THL	4,7
Covid-19-pandemian rajaaminen, ehkäisy ja hallinta.	Valmisteltu ja toimeenpantu rajoitus- ja hallintatoimenpiteitä (ml. Koronavilkku, viestintä, alueiden ohjaus ja tuki).	STM	JOT TUTO YTO TTO APO VIE OHO	THL AVI	2,5
Covid-19-rokotestrategian toimeenpano.	Päätetty koronarokotusten käyttöönotosta ja toimeenpanosta (VN:n asetuksen valmistelu), valmisteltu ja toimeenpantu rokotehankintapäätökset, rokotusten järjestäminen palvelujärjestelmässä sekä rokottamisten korvaukset.	STM	TUTO KVY APO SVO	THL	2,9

STM tavoite 2023	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
Covid-19-pandemian hallinta EU- ja kansainvälisessä yhteistyössä.	Koordinoitu STM:n sektorin yhteistyötä EU:n työjärjestyksen mukaisesti korostuneen tiivistyneellä tahdilla covid-19 -pandemian hallinnan ja elpymistyön myötä. Valmisteltu EU-päämiestason covid-19-koukous ja neuvoston kriisihallintamekanismin koordinaatio Suomessa. Valmistelu ja koordinoitu EU-lainsäädäntöä, mm. EU:n valmiutta kehittävä lainsäädäntöpaketti. Seurattu ja koordinoitu yhteistyötä muissa kansainvälisissä järjestöissä ja yhteyksissä (WHO, Pohjoismaat). Varmistettu rajojen terveys-turvallisuus.	STM	KVY APO SVO TUTO		2,8
Tartuntatautilain muutokset ja toimeenpano.	Arvioitu tartuntatautilain määräaikaisten lakimuu- tosten jatkot ja valmisteltu uusia ja/tai pysyviä pan- demian hallintaan liittyvien tartuntatautilainlain muutoksia. Neuvoteltu erikseen Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa.	STM	TUTO APO YTO JOT	THL	3,1
Valtionavustusten myöntäminen testaukseen ja jäl- jitykseen ja muihin koronasta aiheutuviin lisäkus- tannuksiin.	Suunniteltu ja toteutettu kunnille ja sairaanhoitopi- reille suunnatut koronavaltionavustukset. Neuvo- teltu erikseen Ahvenanmaan maakuntahallituksen kanssa.	STM	TUTO APO YTO JOT	THL	4,1
EU:n elpymisvälineen kansallisen suunnitelman laadintatyö ja toimeenpano sekä Palvelujärjestel- män palveluvelka/jälleenrakentamistoimet.	Osallistuttu toimialan tarpeen huomioivaan valmis- teluun. Käynnistetty elpymisvälineen ja palveluvel- lan purun toimeenpano.	STM	HAL JOT APO OHO TTO YTO SVO		1,5

STM tavoite 2023	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
Korona-toimenpiteiden jälkipuinti, seuranta ja arviointi.	Seurattu Korona-epidemian sosiaali- ja terveysvaikutuksia. Arvioitu korona-toimenpiteitä sekä STM:n työnjakoa ja johtamista Covid19 suhteen. Hoidettu koronatoimien jälkipuinti.	STM	JOT Kaikki	THL	2
Hallinnonalan valvontavirastojen ohjaus.	STM:n työnjaon ja johtamisen arviointi covid-19 suhteen.	STM	APO		0,2
Viestintä.	Strateginen viestintä, VN ja hallinnonalan viestintä-koordinaatio, ajankohtaisviestintä (tiedotteet, mediainfot).	STM	VIE JOT APO	THL	1,4
					25,2

2.2 Palvelut

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Vahvistettu sosiaali- ja terveystalvissa palveluntuotannon laadun ja vastuullisuuden valvontaa.	8	Annettu HE sosiaali- ja terveystalvissa valvonnasta ja tuottamisesta, kun järjestämisäädäntö hyväksytty.	STM	APO OHO	Valvira THL FIMEA	1,2
SOTE	Kokeillaan (kehitys)vammaisten henkilökohtaisia budjetteja.	11	Jatkettu vammaisten henkilökohtaisen budjetin kokeiluja. THL järjestänyt alueellisille hankkeille työseminaareja kuukauden välein ja valmistellut luonnoksen henkilökohtaisen budjetointia koskevaksi HE:ksi.	STM	YTO	THL	0,3
SOTE	Vahvistettu lainsäädännöllä sosiaali ja terveydenhuollon palvelujen käyttäjien itsemääräämisoikeutta. Parannettu potilas- ja sosiaaliasiamiestoimintaa.	12	Käynnistetty valmistelu HE itsemääräämisoikeutta koskevasta lainsäädännöstä: asetettu työryhmä ja esitysluonnos edennyt.	STM	APO YTO	Valvira THL AVI	1,5
SOTE	Arvioitu päätösten hyvinvointi- ja terveysvaikutukset kattavasti. Parannettu kansansairauksien ehkäisyn ja hoidon vaikuttavuutta. Lisätty matalan kynnyksen elintapaohjausta ja ennaltaehkäiseviä toimia. Lisätty tutkimusta lasten ja nuorten ravitsemuksesta ravitsemuspolitiikan tueksi.	16	Sisällytetty elintapaohjauksen edistäminen keskeisiin ohjelmiin (mm., Tulevaisuuden SOTE-keskus, Ikäohjelma ja Työkykyohjelma). Edistetty elintapaohjausta ja saumattomia palveluketjuja myös poikkialueellisen liikuntapolitiikan koordinaatioelimen ja valtion ravitsemusneuvottelukunnan työn kautta. Valmisteltu PALKOn suositus: Huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentäminen elintapaohjauksella ja omahoidon tuella korkean riskin potilailla.	STM	YTO OHO	THL TTL	1,1

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Laadittu mielenterveysstrategia sekä uudistettu mielenterveys- ja päihdelainsäädäntö.	19	Jatkettu Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman alueellisia valtionavustushankkeita. Toteutettu kaikilla alueilla nuorten psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa perustasolla. Toteutettu hankkeiden täydentävä valtionavustushaku, jossa vahvistuu myös muiden ikäryhmien palvelujen kehittäminen. Jatkettu mielenterveysstrategian toimeenpanoa hankkeissa ja THL:lle sovittuina kansallisesti keskitettyinä tehtävinä. Perustettu ministeriöiden välinen yhteistyöryhmä. Aloitettu lainsäädännön uudistaminen.	STM	APO YTO TTO VIE OHO	THL TTL	1,9
SOTE	Lapsi- ja perhe-palvelut toimivat osana SOTE:a yhteistyössä sivistystoimen kanssa.	21	Vahvistettu LAPE-muutosohjelman sisältöjen yhteyttä tulevaisuuden sote-keskus kehittämiseen ja rakennettu yhteistyötä OKM:n Oikeus oppia ohjelman kanssa	STM	YTO VIE OHO		0,4
SOTE	Toteutettu valtakunnallinen kokeilu maksuttomasta ehkäisystä alle 25-vuotiaille. Päätetty kokeilun tulosten perusteella vakinaistamisesta vaalikauden lopulla.	22	Toteutettu hankehaku Tulevaisuuden sote-keskuksen täydentävän valtionavustushaun yhteydessä. Aloitettu kokeilu ja tiedonkeruu THL:n toimeenpanon tuella osana tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaa.	STM	YTO OHO	THL	0,1
SOTE	Tuettu rokotemyönteisyyttä ja edistetty rokotekattavuutta (Rokotetoiminnan kehittämissuositukset, STM 2019:39).	23	Valmisteltu yhdessä THL:n kanssa.	STM	TUTO	THL	0,1

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Laadittu poikkihallinnollinen ikäohjelma ministeriöiden ja muiden tahojen kanssa.	26	Jatkettu Ikäohjelman toimeenpanoa suunnitelman pohjalta. Toteutettu osa toimenpiteistä osana Tulevaisuuden sote-keskus ohjelmaa. ja osa teema-alueista suoraan ikäohjelman alla (esim. kotiin vietävän teknologian hyödyntäminen ja iäkkäiden palvelujen henkilöstön työhyvinvoinnin ja alan vetovoimaisuuden lisääminen. Vapaaehtoistyön toimenpiteistä vastaa oikeusministeriö ja iäkkäiden asumisen toimenpiteistä ympäristöministeriö.	STM	YTO TTO VIE		2,2
SOTE	Päivitetty vanhuspalvelulaki. Säädetty hoiva-henkilöstön sitovasta vähimmäismitoituksesta (0,7) ympärivuorokautisen hoivan yksiköissä. Vahvistettu ympärivuorokautisen hoivan rinnalla kotihoidon resursseja ja laatua. Kehitetty omaishoitoa.	27	Annettu HE laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (vanhuspalvelulain) ja sosiaalihuoltolain muuttamisesta. Esityksellä vahvistetaan iäkkäiden kotihoidon henkilöstön riittävyttä sekä asumisen ratkaisuja. Jatkettu omaishoidon tuen kehittämistä osana Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaa.	STM	YTO SVO VIE JOT	Valvira THL AVI	1,9
SOTE	Turvattu välttämätön hoito kaikille paperittomille.	29	Käynnistetty taustaselvityksen perusteella HE-valmistelu välttämättömästä hoidosta paperittomille.	STM	APO		0,7
SOTE	Turvattu lainsäädäntömuutoksin ihmisarvoa kunnioittava saattohoito, palliatiivinen hoito ja kivun hoito. Parannettu syövän hoidon vaikuttavuutta moniammatillisesti yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan toimijoiden ja potilaiden (ml. omaishoitajien) kanssa.	31	Jatkettu Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hankkeiden kautta kehittämistä. Laajennettu kehittämistä täydentävän haun puitteissa elämän loppuvaiheen hoitoon perustasolla. Jatkettu vaikuttavuus- ja seurantamittareiden kehittämistä yhdessä THL:n ja syöpärekisterin kanssa.	STM	APO YTO	THL	0,6

OHI	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Jatkettu ja tiukennettu kuntien määräaikaista oikeustoimien rajoittamista investointien ja ulkoistusten suhteen.	32	Tehty poikkeuslupapäätökset.	STM	OHO APO		0,7
SOTE	Tiukennettu hoitotakuuta perusterveydenhuollossa: kiireettömään avosairaanhoidon pääsee viikon (7 päivää) sisällä hoidon tarpeen arvioinnista (ml. mielenterveyden häiriöiden hoito ja opiskeluterveydenhuolto). Suun terveydenhuollossa kiireettömän hoidon hoitotakuu perustasolla tiukennetaan 3 kuukauteen.	33	Jatkettu ja laajennettu kehittämistyötä täydentävän valtionavustushaun myötä osana Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman alueellisia hankkeita. Annettu HE hoitotakuusta.	STM	APO OHO VIE JOT	Valvira AVI	1,8
SOTE	Laadittu sosiaalihuollon kehittämissuunnitelma ja tuotu sosiaalihuollon palveluita vahvemmin osaksi tulevaisuuden sote-keskusta.	34	Sosiaalihuollon kehittämissuunnitelma käynnissä kansallisesti ja alueellisesti osana tulevaisuuden sote-keskus -hanketta.	STM	APO YTO VIE	THL	1,3
SOTE	Turvattu lääkärihelikopteritoiminta koko maassa kustannustehokkaasti.	35	FinnHEMS Oy valmistellut STM:n ohjauksessa siirtymisen omaan tuotantoon 8 tukikohdassa.	STM	TUTO YTO		0,1
SOTE	Uudistettu lääkehuollon kokonaisuus lääkehuollon tietokannan suuntaviivojen mukaisesti. Tehty selvitys apteekki-alan laajemman uudistustyön pohjaksi hallituskauden aluksi. Arvioitu selvityksen perusteella mahdollisuudet laajentaa apteekkien omistajapohjaa.	36	Toimeenpantu Lääkeasioiden tietokantaa työsuunnitelman mukaisesti. VN TEAS -hankkeet valmistuneet ja tulokset otettu huomioon valmistelussa. Aloitettu lääkkeiden saatavuuden varmistamisen edellyttämien sääntömuutostarpeiden valmistelu. Turvallinen lääkehoito-opas valmistunut. Valmisteltu EU:n eläinlääkeasetuksen kansallista täytäntöönpanoa ja tiedonhallinnan lääkelainsäädäntökokonaisuuden uudistusta.	STM	OHO TUTO SVO VIE	Fimea	4

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Turvattu voimavarat terveydenhuollon ja sosiaalialan tutkimukseen ja kehittämiseen. Luotu Suomeen sosiaalihuollon tutkimus- ja kehittämisrakenne.	38	Käynnistetty vuoden 2021 haku ja myönnetty sosiaalityön tutkimukseen rahoitusta. Valmisteltu HE hyvinvointialueiden TKIO-toiminnan rakenteista (järjestämislain hyväksymisen jälkeen).	STM	APO OHO JOT		1,1
SOTE	Toteutettu sosiaali- ja terveystalouden uudistus, joka kaventaa hyvinvointi ja terveyseroja, turvaa yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudet kaikille suomalaisille, parantaa palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta, turvaa ammattitaitoisen työvoiman saannin, vastaa yhteiskunnallisten muutosten mukanaan tuomiin haasteisiin sekä hillitsee kustannusten kasvua.	40	Toteutettu alueelliset hankkeet suunnitellusti ja verkotettu kansallisesti. Toteutettu Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman täydentävä valtionavustushaku. Työkykyohjelman alueelliset hankkeet toimineet tiiviissä yhteistyössä Tulevaisuuden sote-keskus ohjelman kanssa. Toteutettu osana hallitusohjelmaa Mielenterveysstrategia 2020–2030, Ikäohjelma, kuntoutuksen uudistus, omaishoidon tuki ja Henkilökohtaisen budjetoinnin hanke.	STM	OHO Kaikki	THL TTL	3,5
SOTE	Valmisteltu parlamentaarisisessa komiteassa monikanavarahoituksen purkamista vuonna 2020. Selvitetty Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillisratkaisu alueen kaupunkien ja kuntien kanssa vuonna 2019.	43	Virkamiestyöryhmien esitykset valmistuneet. Parlamentaarinen valmistelu jatkunut osana sote-rakennemuutostusta ja siihen liittyviä säädöshankkeita ja toimeenpanoa.	STM	SVO OHO APO TTO Hila JOT		2,9

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Uudistettu sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden työnjakoa ja toimintatapoja.	124	Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman alueelliset hankkeet jatkuneet. Toteutettu erillinen valtionavustushaku täydentävän valtionavustushaun yhteydessä tukemaan moniammattillista osaamista. Valmisteltu ammattihenkilölainsäädännön keskeiset muutosehdotukset annettavaksi HY:nä 2022.	STM	APO OHO		1,6
SOTE	Toteutettu vammaisten yksilöllisten tarpeiden parempi huomioiminen osana vammaispalvelulain uudistusta.	139	Valmistunut HE vammaispalvelulaiksi.	STM	YTO	THL	2
SOTE	Eheät työikäisten sosiaali- ja terveystyökokonaisuudet (työmarkkina-asemaan katsomatta).	143	Vahvistettu työikäisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuutta Työkykyhankkeessa. Valmisteltu yhteistyöhanketta terveyserojen kaventamiseksi Euroopan alueella yhdessä WHO/EURO:n kanssa. Osallistuttu pohjoismaisen kansanterveysareenan työhön.	STM	YTO	TTL	0,2

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Eheät työikäisten sosiaali- ja terveysterveyspalvelukokonaisuudet (työmarkkina-asemaan katsomatta).	144	Huomioitu VN periaatepäätöksen Työterveys2025 mukainen työterveyshuollon toiminnallinen intergointi muuhun terveydenhuoltojärjestelmään: 1. SOTE-uudistukseen liittyvissä lakiesityksissä 2. tulevaisuuden SOTE-keskusten sisällön suunnittelussa ja palveluvalikoimassa 3. meneillään olevissa SOTE-uudistukseen liittyvissä ohjelmissa ja hankkeissa 4. STM:n ja alueiden SOTE-uudistusten valmisteluorganisaatioiden välisissä ohjauskeskusteluissa 5. työterveyshuollon toiminnan ja sisällön kehittämisessä.	STM	TTO YTO	TTL	2,1
SOTE	Lastensuojelun uudistus tehty (lainsäädäntö, vähimmäismitoitukset, jälkihuolto, erityistä tukea tarvitsevat, moniammatillinen tiimimalli).	145	Annettu HE lastensuojelulaista.		YTO		2
SOTE	Opiskeluhoitoa vahvistettu kaikilla kouluasteilla.	146	Siirretty OKM:lle vastuu HE:stä, joka sisältää opiskeluhoollon sitovat mitoitukset ja kuraattorien kelpoisuusvaatimukset. Osallistettu HE:n valmisteluun. Aloitettu mitoitusten laatiminen ja lainsäädännön tarkistus OKM:n kanssa	STM OKM	YTO		0,7

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Madallettu lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden saamisen kynnystä sekä parannettu oikea-aikaisuutta ja saatavuutta osana peruspalveluja.	147	Jatkettu lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa ja mielenterveysstrategian toimeenpanoa. Parannettu psykososiaalisten menetelmien saatavuutta sekä kehitetty matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja lapsille, nuorille ja perheille osana Tulevaisuuden sote-keskusta.	STM	YTO APO		2,1
SOTE	STM:n tiedonhallinnan ja tietosuojan lainsäädännön uudistaminen.	149	Aloitettu kokonaisuudistuksen valmistelu erillisen lainvalmistelusuunnitelman aikataulutuksen 1 ja 2 vaiheen mukaisesti.	STM	OHO TUTO APO kaikki		1,8
SOTE	Sote-uudistusta koskevat hallituksen esityksen annettu eduskunnalle ja lait saatettu voimaan.	154	Sote-uudistuksen HE:n ja sote-100 HE:n käsittely eduskunnassa, alueellisen uudistuksen tiekartan toimeenpano ja muu soten toimeenpanon valmistelu.	STM	OHO APO JOT YTO		10,3
SOTE	Sote-uudistusta koskevat hallituksen esityksen annettu eduskunnalle ja lait saatettu voimaan.	155	Annettu HE opiskeluhuollon kuraattorien ja psykologien sote-siirron edellyttämistä palvelujen järjestämiseen liittyvistä säädösmuutoksista OKM:n kanssa. Aloitettu siirron valmistelu.	STM	YTO APO		0,3
SOTU	Vähennetään eläkeläisten ja lapsiperheiden köyhyyttä ja köyhtymistä kehittämällä samanaikaisesti etuuksia ja palveluita. Kohdennetaan vaikuttavia palveluita riskiryhmille aikuissosiaalityötä kehittämällä.	10	Jatkettu lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmaa.	STM	SVO APO YTO		0,8

OHI	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTU	<p>Parannettu etuuksien ja palveluiden yhteensovittamista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parannettu palveluiden oikea-aikaisuutta ja Kelan ja kuntien yhteistyötä • kehitetty tulonsiirtoihin liittyviä palveluja osallistavaan ja ennaltaehkäisevään suuntaan. • uudistettu johtamista ja yhteistyörakenteita. • Laadittu kriteerit ehkäisevän toimeentulotuen käytölle ja myöntämiselle • hyödynnetty tehokkaammin digitalisaatiota varhaisessa tuessa ja yhteisasiakkuudessa. 	25	<p>Komiteassa sovitut ongelmaraportit valmistuneet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sos turvan monimutkaisuus, 2. ansiotyön ja sosiaaliturvan yhdistäminen, 3. vähimmäisturva, perusturva ja asuminen sekä 4. palvelujen ja etujen yhteensovittaminen. <p>Valmisteltu tietopohjaa komitean työtä varten.</p>	STM	SVO YTO APO OHO VIE	THL TTL	5,3
SOTU	<p>Kehitetty kuntoutusta lähtökohtana kuntoutuskomitean työ: saumattomat hoitojärjestelmät sekä ihmisen toimintakyvyn parantaminen ja tukeminen.</p>	28	<p>Kehitetty toimintasuunnitelman mukaisesti. Seurattu kuntoutuksen uudistamisen (tiekartan) toteutumista kaksi kertaa vuodessa STM:n johtoryhmässä (05/2021 ja 11/2021).</p>	STM	SVO YTO APO TTO VIE	THL TTL	1,8
TASA	<p>Laajennettu seksuaalirikosten uhrien tukikeskusten palvelutarjontaa ja valtakunnallista kattavuutta.</p>	4	<p>Hanke edennyt kaikilla viidellä erityisvastuualueella. Perustettu yliopistollisten sairaaloiden SERI-tukikeskuksille satelliittikeskuksia: Helsinki (Lappeenranta, Lahti, Kotka), Turku (Vaasa, Maarianhamina), Tampere (Seinäjoki, Hämeenlinna), Kuopio (Jyväskylä, Joensuu, Mikkeli) sekä Oulu (Ivalo, Rovaniemi, Kajaani, Kuusamo, Kemi, Kokkola, Oulaskangas ja Raahe).</p>	STM	TUTO TTO	THL	0,1

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
TASA	Parannettu turvakotipalveluiden saatavuutta kohti Istanbulin sopimuksen tasoa.	20	Lisätty edelleen rahoitusta turvakotiverkoston kattavuuden parantamiseksi.	STM	TUTO TTO	THL	0,1
TASA	Tehty eri koulutusasteiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelmista velvoittavat. Säädetty velvoittavista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmista varhaiskasvatuksessa.	44	Toteutettu HE:n lausuntokierros ja HE:n viimeistely.	STM	TTO		0,2
MUU	Parannettu asumisneuvonnan saatavuutta tekemällä siitä lakisääteistä ja osoittamalla siihen riittävät resurssit (ks. STM No 105).	1	Työryhmän loppuraportti valmistunut alkuvuodesta 2021.	YM	APO YTO		0,5
MUU	Varmistettu kielellisten oikeuksien toteutumisen viranomaistoiminnassa, hallinnossa ja lainvalmistelussa.	2	Tuettu STM:n osastoja STM:n ohjeiden ja hallituksen esitysluonnoksien julkaisemisessa molemmilla kotimaisilla kielillä. Informoitu saavutettavalla tavalla ja muilla kielillä (esim saame, viittomakieli, venäjä, englanti) tarpeen mukaan.	Kaikki	JOT Kaikki	Kaikki	0,2
MUU	Laajennettu Lastenasiantalo-mallia hyväksikäyttöä ja väkivaltaa kokeneiden lasten auttamiseksi.	3	Hanke edennyt edelleen toimintaa kehittäen kaikilla viidellä erityisvastuualueella osana OT-keskustoimintaa ja sen pilotointiin kytkeytymään.	STM	TUTO	THL	0,3
MUU	Laadittu laki ihmiskaupan uhrien auttamisesta ja lisätty sosiaali- ja terveydenhuoltolakeihin viittaukset ihmiskaupan uhriin. Säädetty ja huolehdittu ihmiskaupan uhrien turvallisesta ja tuetusta asumispalvelusta EU-lainsäädännön mukaisesti. Osoitettuvallonta- ja ohjaustehtävä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle.	5	Lainsäädännön uudistamista valmisteleva työryhmä jatkanut työtään. THL:n selvitys turvallisesta ja tuetusta asumisesta valmistunut.	STM	TUTO TTO OHO APO	THL	0,8

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Laadittu järjestöjen kanssa kansallinen toimeenpanosuunnitelma ja varmistettu palvelut lapsiin kohdistuvan seksuaalisen väkivallan ehkäisemiseksi Lanzaroten sopimuksen mukaisesti.	6	Valmisteltu toimeenpanosuunnitelma. Toimeenpano ajoittuu vuosille 2022–2025.	STM	TUTO	THL	0,3
MUU	Mahdollistettu metropolialueen tasapainoisen kehityksen vaatimat erityisratkaisut. Vahvistettu alueellisten keskuskaupunkien ja maakuntakeskusten ympärille muodostuvaa kasvua edistämällä yhteistä strategista kaa-voitusta, joukkoliikenteen ratkaisuja sekä asukkaiden joustavia palveluita.	7	Nimetty metropolipolitiikan yhteistyöryhmä. Jatkettu yhteistyötä sihteeristössä toimenpiteiden suunnittelun ja toimeenpanon osalta, silloin kun ne liittyvät STM:n hallinnonalaan.	TEM VM STM	JOT		2,1
MUU	Tuettu puolueetonta ja riippumatonta liiketoinnallista kuluttajatiedon saatavuutta vahvistamalla kansalaisjärjestöjen rahoitusta.	9	Huomioitu tavoite STEA:n avustusehdotuksen valmistelussa.	TEM STM	YTO		0,3
MUU	Uudistettu asiakasmaksulaki tavoitteena hoidon esteiden poistaminen ja terveyden tasarvon lisääminen muu muassa maksuttomuutta laajentamalla ja kohtuullistamalla maksuja.	13	HE:n tultua hyväksytyksi ohjattu toimeenpanoa koulutuksella, muutosten jälkiarvioinnilla ja lisä uudistuksilla osana palveluhankkeita.	STM	APO VIE		0,3
MUU	Laajennettu hallitusti rokotusohjelmaa ja seulontaohjelmaa.	15	Annettu uudistettu seulonta-asetus. Laajennettu lääketieteellisten riskiryhmien pneumokokkrokotukset talousarvion mukaisesti. Päätetty Covid-19-rokotteiden hankinnasta ja käyttöönotosta. Annettu VN asetusmuutos ja STM asetusmuutos. Suunniteltu ja toteutettu rokotukset.	STM	TUTO APO OHO	THL	0,7

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Turvattu kielellisten oikeuksien toteutumista erityisesti ruotsin ja saamen kielellä sekä viittomakielellä. Käännetty Käypä hoito -suositukset ruotsiksi.	17	Pyritty huomioimaan STM:n kaikessa toiminnassa ja osallistuttu tarvittaessa.	STM	Kaikki	THL	0,1
MUU	Vahvistettu sote-järjestöjen toiminnan edellytyksiä sekä tuettu järjestötyön uudistamista ja monimuotoisuutta. Uudistettu veikkausvoittovaroista jaettavien avustusten ehdot ja toimintatavat alkaen vuoden 2021 avustuksissa. Lisätty kansanvaltaisuutta jaossa, kasvatettu autonomiaa, vähennetty järjestöbyrokratiaa ja siirretty resursseja hallinnosta avustuksiin.	18	Työskennelty aktiivisesti VM:n johtaman valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihankkeessa kohti soveltuvin osin yhdenmukaistettuja valtionavustuskäytäntöjä. Kehitetty edelleen avustetun toiminnan arviointia. Viimeistely uusi arvioinnin viitekehys. Tavoitteena toimintamalli, jonka avulla pystytään paremmin osoittamaan avustetun toiminnan tuloksellisuutta suhteessa strategiisiin tavoitteisiin.	STM	YTO STEA		3
MUU	Vahvistettu seksuaalikasvatusta.	24	Osallistuttu kutsuttaessa OKM:n valmisteluun.	OKM STM	YTO	THL	0,1
MUU	Säädetty genomi- ja biopankkilainsäädäntö sekä perustettu kansallinen genomikeskus. Selvitetty sote-datan hyödyntämistä osana terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoimintaa huolehtien tietosuojan korkeasta tasosta.	37	Annettu HE genomilaista keväällä. Toteutettu biopankkilain lausuntokierros 02/2021 mennessä ja annettu HE viikolla 12. Biopankkien valtionavustukset käytössä 2021 loppuun asti. Valmisteltu Genomikeskuksen perustamista tekemällä mm. ICT-selvitys ja palvelu- ja prosessikuvaukset.	STM	TUTO JOT OHO VIE	Fimea THL Findata	3,6
MUU	Selvitetty vaihtoehto- ja uskomushoitojen eri sääntelymahdollisuudet.	39	Valmisteltu selvitystyön toimeksianto valmisteltu ja varmistettu rahoitus.	STM	APO		1,6
							72,7

2.3 Toimintakyky

OHIJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Rakennettu vahva kumppanuus järjestöjen ja valtion välillä eriarvoisuuden vähentämiseksi.	56	Huomioitu eriarvoisuuden vähentäminen osana strategisia tavoitteita.	STM	YTO STE		2
SOTE	Tuettu tahattomasti lapsettomien perheellistymistöiveitä eri keinoin ja hedelmöityshoitosten yhdenvertainen saatavuus.	57	Arvioitu tarvittavat toimenpiteet.	STM OM	APO		0,2
SOTE	Päivitetty päihdestrategia ehkäisevän työn edistämiseksi sekä päihdepalvelujen kokonaisuuden yhteensovittamiseksi. Jatkettu työtä tupakoinnin ja alkoholin kokonaiskulttuurin vähentämiseksi	58	Julkaistu päihde- ja riippuvuusstrategia sekä aloitettu sen toimeenpano. Päivitetty ja toimeenpantu EPT-ohjelma. Valmisteltu HE tupakkalaista HE sekä tupakka- ja nikotiinipoliittisen työryhmän työtä. Valmisteltu alkoholilain kokonaisuudistuksen arviointia.	STM	TUTO VIE YTO APO	THL	0,5
SOTE	Parannettu huumehoidon tehokkuutta ja vähennetty käytön haittoja. Valmisteltu poikkiallinen valtionneuvoston periaatepäätös huumeainepolitiikasta.	59	Julkaistu valtioneuvoston periaatepäätös sekä aloitettu sen toimeenpano ja seuranta (Osana Kansanterveyden neuvottelukunnan toimintaa).	STM SM OM	TUTO		0,2
SOTU	Selvitetty mahdollisuudet työllisyysrahaston nykyistä laajempi käyttö aikuisten osaamisen kehittämiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen.	53	Asetettu selvityshenkilö ja saatu raportti.	STM	SVO		0,2
SOTU	Edistetty vuoroviikkoasumista koskevan selvityksen toimenpide-ehdotuksia	54	Päätetty jatkotoimista TEAS-hankkeen tulosten pohjalta. Selvitetty ehdotuksia osana sosiaaliturvauudistusta.	STM OKM	SVO		0,2
SOTU	Helpotettu palkkatyön, yrittäjyyden ja muiden tulomuotojen yhteensovittamista sosiaaliturvassa, eritoten työttömyysetuuksien osalta.	55	Työryhmä jatkanut toimintaansa 3/2021 saakka. Toimittu saatujen linjausten mukaan. Puoliväliriihessä hallitus tehnyt ratkaisut työssäoloehdon osalta.	OM STM OKM	SVO YTO TTO		0,5

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
TASA	Laadittu hallituksen tasa-arvo-ohjelma.	48	Ohjelma valmistunut ja sitä on toimeenpantu muiden ministeriöiden kanssa.	STM	TTO VIE KVY		0,7
TASA	Luotu kattava tasa-arvon tilan seurantajärjestelmä valtionhallintoon.	49	Otettu huomioon asetettavien tavoitteiden seurattavuus Tasa-arvopoliittisen selonteon valmistelussa. Aloitettu seurantajärjestelmän suunnittelu ja kehittäminen.	STM	TTO		0,2
TASA	Sisällytetty sukupuolivaikutusten arviointi valtionhallinnon toimintoihin. Edistetty sukupuolten välistä tasa-arvoa muun muassa talousarvioprosessissa ja kaikissa keskeisissä uudistuksissa.	50	Toimeenpantu ja seurattu hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa. Kehitetty, koordinoitu ja seurattu sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista (mm. VN:n tasa-arvoverkosto, budjetti-prosessin kehittäminen). Toteutettu vuosittaiset HE- ja TAE -tarkastelut.	STM VM VNK	TTO		1
TASA	Laaditaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelma, jossa lisätään uhrien tukipalveluja sekä turvakotien paikkamäärää ja resursointia EN:n edellyttämälle tasolle. Turvattu resurssit sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön.	52	Huolehdittu resurssit FGM:n vastaiseen työhön osana kunniaan liittyvää väkivaltaa. Naisiin kohdistuvan väkivallan ohjelma (voimaan 10/2020) käynnissä poikkihallinnollisena yhteistyönä. Kehitetty turvakoteja THL:n koordinoimana.	OM STM TEM	TUTO TTO	THL	0,1

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
TYKY	Valmisteltu ja toteutettu kolmikantaisesti Työn ja työhyvinvoinnin kehittämisohjelma (Työ2030), joka vauhdittaa toimintatapojen uudistamista ja uuden teknologian hyödyntämistä työpaikoilla. Toteutettu työn, terveyden ja työkyvyn tutkimus- ja kehittämisohjelma. Toteutettu Työelämän ja hyvän mielen terveyden toimenpideohjelma.	45	Toteutettu Työ2030-ohjelman toimialahankkeet, Työelämäinnovaatioiden vauhdittaminen ja tuki työpaikoille – kokonaisuus ja aluepilotti- ja alueverkostohankkeet. Rakennettu johtamisverkosto ja analysoitu työelämän koronatarinat jatkotoimenpiteitä varten. Levitetty tuotoksia. Käynnistetty Työn, terveyden ja työkyvyn tutkimusohjelma. Käynnistetty Työelämän ja hyvän mielen terveyden toimenpideohjelma. Arvioitu ministeriöiden yhteisellä vaikutustenarviointikehikolla hallituksen työllisyystoimien vaikutukset STM:n lainsäädännössä. Arvioitu kehysriihen kattavasti työllisyystoimien vaikutukset.	STM	TTO SVO VIE JOT	TTL	2,3
TYKY	Toteutettu työkykyohjelma osatyökykyisille työttömille. Käynnistetty kokeiluhankkeet vaikuttavien palveluiden ja toimintamallien käyttöön ottamiseksi.	46	Johdettu ja ohjattu Työkykyohjelmaa. Toteutettu valtionavustusrahoituksella hankkeet, käynnistetty seuranta- ja arviointitutkimus, viestitty ohjelman eri hankkeiden etenemisestä sekä levitetty tuloksia. Suunniteltu ja käynnistetty mahdolliset lisätoimet RRF-rahoituksella.	STM	YTO TTO APO VIE JOT SVO	TTL THL	4,4
TYKY	Uudistettu kuntouttavan työtoiminnan järjestelmä sosiaalisella kuntoutuksella.	47	Lakimuutokset voimaan vuoden 2021 alussa. Laadittu kuntainfo toimeenpanon tueksi.	STM	APO SVO		0,1
MUU	Säädetty itsemääräämisoikeutta kunnioittava laki sukupuolen vahvistamisesta. Vahvistettu intersukupuolisten lasten itsemääräämisoikeutta ja luovuttu pienten lasten ei-lääketieteellisestä sukuelinkirurgiasta.	51	Asetettu työryhmä, valmisteltu ja annettu HE eduskunnalle.	STM	APO TTO SVO YTO		0,7

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Ehkäisty pelihaittoja osana rahapelipoliittista ohjelmaa.	60	Valmisteltu hallituskauden tavoitteet.	STM SM VNK	TUTO	THL	0,5
MUU	Jatkettu Terveet tilat 2028 -toimintaohjelmaa. Selvitetty korjausrakentamisen osakeskeskuksen perustaminen. Selvitetty homeloukkuun jääneiden avun ja tuen tarve.	63	Jatkettu Terveet tilat -ohjelmaa. Valmistunut VN TEAS -hanke sisäilmasta kärsivien tuen tarpeesta keväällä 2021. Käsitelty sosiaaliturvakysymyksiä sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa.	VNK STM YM	TUTO TTO SVO	THL	0,6
MUU	Vahvistettu sovittelun käyttöä oikeudenkäyntien määrän vähentämiseksi. Arvioitu sovittelun jatkamista lähisuhdeväkivallassa. Selvitetty mahdollisuudet tuoda sovittelun kaltaisia menettelyjä joihinkin hallintoprosesseihin. Selvitetty yksityisten ja yritysten riita-asioiden ratkaisua kevyemmällä menettelyillä.	64	Valmisteltu OM:n johdolla valmistellaan päätökset ja siirretty rikos- ja riita-asioiden sovittelu OM:n hallinnonalalle. STM osallistunut aktiivisesti valmisteluun ja päätöksentekoon.	STM OM SM	TUTO	THL	0,1
MUU	Torjuttu rahapelihaittoja tehokkaasti. Ohjattu rahapelipelaamista lailliseen, vastuulliseen ja valvottuun pelitarjontaan. Toteutettu arpa-jaislain uudistuksen toinen vaihe rahapelipoliittikan tavoitteiden varmistamiseksi.	66	Varmistettu, että hanke viedään loppuun tavoitteiden mukaisesti. Seurattu vaikutuksia.	SM STM VNK	TUTO	THL	0,2
MUU	Uudistettu lomituskilpailu- ja turvattu Välitä viljelijästä -toimintamalli. Arvioitu vakinaistaminen vaalikauden lopulla.	68	Valmisteltu HE siten, että lainsäädännön uudistusten 1. vaiheen muutokset saadaan voimaan 2023.	STM	TTO		1,5
MUU	Laajennettu ja vauhditettu harmaan talouden vastaisia toimia.	69	Osallistuttu työsuojeluhallinnon moniviranomaistoiminnan kehittämishankkeeseen.	VM STM	TTO		0,2
MUU	Selvitetty mahdollisuutta ottaa käyttöön kansanterveyttä edistävä vero (VM:n asettama työryhmä).	70	Osallistuttu yhteistyöhön.	VM STM	YTO		0,4

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
Muu	Ylläpidetty ja kehitetty valmiutta ja varautumista sekä valtakunnallisesti että alueellisesti. Otettu huomioon tilannekuvan, valmiussuunnittelun, suurten häiriötilanteiden johtamisen ja materiaalisen valmiuden näkökulmat.	134	Kehitetty lainsäädäntöä häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtamisen ja materiaalisen valmiuden näkökulmista.	STM	TUTO APO	STUK	4,5
MUU	Laadittu kansallinen ilmatoruoka-ohjelma, joka tähtää kulutetun ruoan ilmastojalanjäljen pienentämiseen sekä ymmärryksen lisäämiseen ruoan tuotannosta. Lisätty julkisissa hankinnoissa ja ruokapalveluissa kasvipainotteisen ruoan osuutta. Ohjattu lihan, kananmunien ja maidon osalta kuntia suosimaan suomalaista lähi- ja luomutuotantoa. Puolitetaan ruokahävikki vuoteen 2030 mennessä. Laaditaan tiekartta hävikin vähentämiseksi ruokaketjun jokaisessa vaiheessa.	62	Varmistettu kestävyys huomioiminen terveellisyys rinnalla ruoka- ja ravitsemussuosituksissa (korkeakoulu, ruokaturva ym.).	MMM STM	YTO		0,2
							21,5

2.4 Toimeentulo

OHI	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTU	Selvitetty ja otettu käyttöön sosiaalinen luototus koko maassa.	71	Tehty selvitys ja perustettu työryhmä.	STM	APO		0,5
SOTU	Toteutettu toimeentulotuen kokonaisuudistus. Selkiytetty toimeentulotuen suojaosajärjestelmä ja helpotettu työnteen esteitä.	72	Toimeentulotukilakia uudistava työryhmä antanut ehdotuksensa lainsäädännön uudistamiseksi, hallituksen esityksen valmistelu käynnistetty.	STM	APO SVO		2
SOTU	Selvitetty mahdollisuus subjektiiviseen palkkatuen ikääntyneille tai pitkään työttömänä olleille. Uudistetun kolmannen sektorin palkkatuki. Nostettu vaikeasti työllistyvien osatyökykyisten palkkatuen enimmäismäärää.	75	Toteutettu rahoituslain jälkityöt ja toimeenpano.	TEM STM	SVO		0,6
SOTU	Kehitetty muutosturvaa parantamaan työntekijöiden osaamista ja työllistymistä.	76	Osallistuttu valmisteluun.	TEM STM	SVO		0,1
SOTU	Kehitetty opintovapaata ja sen laajempaa käyttöä aikuiskoulutustukea kehittämällä. Uudistettu aikuis-koulutustuki tukemaan työn ja opiskelun yhteensovittamista.	77	Muutosten vaikutusten seuranta valmistuu vuoden loppuun mennessä.	STM	SVO		0,5
SOTU	Käynnistetty sosiaaliturvauudistuksen valmistelu ja toimeenpano. Valmisteltu uudistus tutkimusperusteisesti parlamentaarisessa komiteassa. Tehty uudistukselle kahdelle eduskuntakaudelle ulottuva tiekartta ja välitavoitteet.	79	Valmistelu käynnissä tutkimusperusteisesti parlamentaarisessa komiteassa. Komiteassa sovitut ongelmaraportit valmistuneet (kts. kohta 25).	STM	SVO APO VIE Kaikki	TTL	0,8
SOTU	Edistetty tulorekisterin hyödyntämistä sosiaaliturvassa erityisesti epätyypillisten työsuhteiden kannalta.	81	Edistetty tulevien poliittisten linjausten mukaisesti.	VM STM	SVO		0,5

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTU	Uudistettu soviteltua työttömyysturvaa siten, että työaikavalvonnan ulkopuolella olevat eivät jää sovitellun ulkopuolelle ja työajan erilainen kuukausittainen työrytmi kohtelee ihmisiä yhdenvertaisesti.	83	Työryhmä jatkanut toimintaansa 3/2021 saakka. Toimittu saatujen linjausten mukaan. Puoliväliriihessä hallitus tehnyt ratkaisut työssäoloehdon osalta(ks. kohta 55).	STM	SVO		0,1
SOTU	Tehty jatkoselvitys siirtymisestä yleiseen ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan kaikille työssäoloehdon täyttäneille.	84	Asetettu selvityshenkilö jatkoselvityksen valmisteluun poliittisen linjauksen mukaisesti.	STM	SVO		0,2
SOTU	Selvitetty erityisesti nuorten toimeentulokiriippuvuuden syitä ja keinoja sen vähentämiseksi.	85	Käsittely edennyt sosiaaliturvakomiteassa ja toimeentulokiryöryhmässä.	STM	SVO APO YTO		0,2
SOTU	Tehty lainmuutokset digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseksi sosiaaliturvaetuuksien hakemisessa, käsittelyssä ja päätöksissä.	86	Pidetty esillä hallintojaoston asialistalla. Odotetaan OM:n selvitystä automaattisiin päätöksiin liittyen.	STM	SVO		0,6
SOTU	Yhtenäistetty etuuksien käsitteistöä ja maksuajanjaksoja. Huolehdittu käsitteiden yhdenmukaisuudesta ansio- ja perusturvassa. Tarjottu mahdollisuutta hakea yhdellä hakemuksella useita etuuksia ja parannettu järjestelmän läpinäkyvyyttä. Tarkennettu etuuksien saannin edellytyksiä. Selvitetty etuuksien sitomista toimintakykyyn diagnoosin sijasta. Selvitetty opiskelijoiden asumistuen yhteisasumisen tulokinnan ongelmat ja niiden korjaustarpeet.	87	Käsittely edennyt sosiaaliturvakomiteassa.	STM	SVO	KELA	0,5
SOTU	Laajennettu sosiaaliturvan uudistamisessa tulorekisterin tietosisältöä erityisesti työn murroksen näkökulmasta. Toteutettu negatiivista tuloveroa koskeva kokeilu , jossa hyödynnetään perustulokokeilun tuloksia.	88	Osallistuttu tarvittaessa.	VM STM	SVO	KELA	0,7

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTU	Toteutettu parlamentaarinen jatkuvan oppimisen uudistus kolmikantaisena yhteistyönä koulutuksenjärjestäjien kanssa.	89	Osallistuttu mahdollisiin jatkohankkeisiin.	OKM STM	SVO		0,9
SOTU	Uudistettu työttömyysturvaa ja lisätty aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä tavoitteena työttömyysjaksojen lyhentäminen ja työttömyyden pitkitymisen torjuminen. Lisätty merkittävästi palkkatuen käyttöä.	90	Osallistuttu valmisteluun.	STM TEM	SVO		2,5
SOTU	Käynnistetty kolmikantainen valmistelu hallituksen työllisyystavoitteen tukemiseksi: - ensimmäinen osa syksyn 2019 budjettiriiheen mennessä - toinen osa käytettävissä keväällä 2020.	91	Työryhmä jatkanut toimintaansa 3/2021 saakka. Toimittu saatujen linjausten mukaan. Puoliväliriihessä hallitus tehnyt ratkaisut työssäoloehdon osalta (ks. 57).	STM TEM	SVO APO TTO		0,1
SOTU	Selvitetty yrittäjien sosiaaliturvan ja eri tulomuotojen yhteensovittamista sekä eläketurvan parantamista.	95	Selvitys käynnissä työryhmätyönä.	STM	SVO		1,5
SOTU	Purettu työttömyyseläkeläisten työnteon estäviä kannustinloukkuja ja otettu käyttöön osatyökyvyttömyyseläkkeen lineaarinen malli.	96	Valmisteltu hallituksen esitysluonnosta.	STM	SVO		2,1
SOTU	Selvitetty sairauspäivärahan, kuntoutustukien ja työttömyysturvan kriteerit.	100	Käsittely jatkunut sotu-komiteassa.	STM	SVO YTO		0,1
SOTU	Selvitetty työmarkkinajärjestöjen kanssa työttömyysturvajärjestelmän parempaa sopeutumista suhdanteisiin.	102	Työryhmä asetettu, määräaika helmikuu 2021.	STM	SVO		0,8
SOTU	Valmisteltu kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistäminen Eläkejärjestelmien erillisyyssuhteiden pohjalta.	116	Valmisteltu hallituksen esitysluonnosta.	STM	SVO	ETK	4

OHJ	STM tavoite 2023	No	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTU	Hallitus on sitoutunut vuoden 2017 eläkeuudistuksen toimeenpanon jatkamiseen yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Työmarkkinajärjestöt sopivat kesällä 2019 perhe-eläkkeitä koskevista muutoksista.	117	Annettu HE.	STM	SVO	ETK	0,5
TASA	Toteutettu työmarkkinaosapuolten kanssa perhevapaauudistus. Lisätty perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia. Jatkettu kotihoidontukea nyky-muotoisena. Selvitetty mahdollisuus maksaa etuus suoraan lasta hoitavalle isovanhemmalle.	97	Annettu HE.	STM	SVO VIE		0,1
TYKY	Kehitetty välityömarkkinoita. Tehostettu erityisen tuen tarpeessa olevien pääsyä työllistymistä edistävien ja yksilöllisten palveluiden piiriin. Parannettu työhön valmentajien saatavuutta TE- ja sosiaalipalveluissa. Vahvistettu mielenterveyspalveluiden saatavuutta.	73	Otettu käyttöön osana Työkykyohjelman hankkeita laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus, vahvistettu työllistymistä tukevaa sosiaalisen palvelupolkuja sekä testattu alihankintamallia. Osallistuttu ns. Samhall -selvitykseen (osatyökykyisten työllistämisen Suomen malli) sekä monialaisen työn tukirakenteen valmisteluun.	TEM STM	APO TTO SVO	TTL	1,1
MUU	Edistetty nuorisotakuuta ja vahvistettu Ohjaamo-palveluita.	93	Osallistuttu ministeriöiden yhteistyöhön ja VANUPO-työhön.	TEM STM	YTO SVO	TTL	2,2
MUU	Kehitetty ura- ja ohjauspalveluita työttömille ja erityisesti pitkään perhevapailta olleille.	99	Osallistuttu Perhevapaalta työelämään jatkohankkeen valmisteluun ja hyödynnetty LAPE-muutosohjelman alueellista kehittämistyötä.	TEM STM	YTO		0,1
							25,7

2.5 Horisontaaliset

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
SOTE	Selvitetty ympäristöterveydenhuollon järjestäminen osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta.	128	Arvioitu yhdessä MMM:n kanssa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminnasta annetun lain muutosta siten, että valvontayksiköiden kokoa voitaisiin kasvattaa nykyisestä.	MMM STM	TUTO		0,1
TASA	Edistetty palkkatasa-arvoa samapalkkaisuusohjelmalla, jonka tavoitteena on töiden vaativuuden arviointi, samapalkkaisuuden ja palkka-avoimuuden edistäminen sekä työelämän segregaaation purkaminen. Arvioitu työ- ja virkaehtosopimusten sukupuolivaikutukset.	107	Sovittu kolmikantaisesta samapalkkaisuusohjelmasta ja toimeenpano aloitettu. Aloitettu tutkimus- ja kehittämishanke samanarvoisen työn kriteerien määrittelemiseksi. Valmisteltu muita kehittämishankkeita.	STM TEM OKM	TTO		2
TASA	Vähennetty perusteettomia palkkaeroja ja palkkasyrjintää lisäämällä palkka-avoimuutta lainsäädännöllä. Puututtu nykyistä tiukemmin perusteettomiin naisten ja miesten väliin palkkaeroihin. Lisätty tasa-arvolakiin henkilöstön, henkilöstöedustajien ja yksittäisten työntekijöiden oikeuksia puuttua tehokkaammin palkkasyrjintään.	108	Kolmikantaryhmän työ valmistunut 31.3. Valmisteltu HE:n valmistelu lausunnolle. Jatkovalmisteltu lausuntokierroksen pohjalta.	STM	TTO		1,4
TASA	Ehkäisty raskaussyrjintää. Täsmennetty lainsäädäntöä niin, että raskaus ja perhevapaan käyttö eivät saa vaikuttaa määräaikaisen työsuhteen jatkumiseen. Selvitetty perhevaapaalta palaavien työsuhteturvan parantamista ja ryhdytty tarvittaviin toimiin.	109	Osallistuttu TEM:n työryhmään toimikauden ajan (2022 loppuun).	TEM STM	TTO		0,1

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
TASA	Sisällytetty EN:n arviointielin Grevion suosituksista nousevat toimenpiteet Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaan tai muihin valtiohallinnon ohjelmiin, kuten tulevaan naisiin kohdistuvan väkivallan torjuntaohjelmaan.	140	Asetettu uusi NAPE-toimikunta. Valmisteltu uusi toimenpidesuunnitelma vuosille 2021–2025.	UM SM TEM OKM STM	TUTO TTO	THL	0,3
TASA	Turvataan resurssit sukuelinten silpomisen vastaiseen työhön.	141	Huolehdittu resurssista FGM:n vastaiseen työhön osana kunniaan liittyvää väkivaltaa ja Naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista ohjelmaa. Resurssin turvin THL:ään pysyvästi koordinaattori viemään eteenpäin tehtäväkonaisuutta.	STM TEM OM OKM	TUTO	THL	0,1
MUU	Torjuttu segregatiota ja asunnottomuutta sekä edistetty alueiden monimuotoista asukasrakennetta.	103	Toteutetaan Asunnottomuutta vähentävät sosiaali- ja terveyspalvelut -hanke.	YM STM	APO	THL	0,5
MUU	Toteutettu ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma. Purettu loppuun kehitysvammaisten laitoshoido. Edistetty mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumista.	104	Toteutetaan Ikääntyneiden asumisen toimenpideohjelma osana Ikäohjelmaa. Tarkasteltu vammaisten asumista tukevien palvelujen uudistamista tarkastellaan osana vammaispalveluja koskevan HE:n valmistelua.	YM STM	YTO	THL	1,1
MUU	Puolitettu asunnottomuus vuoteen 2023 ja poistettu vuoteen 2027 mennessä keskeisten kaupunkiseutujen, palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa (ks. No 1).	105	Tuettu käynnissä olevia hankkeita webinaareihin/ teematyöpajoin, ja toteutettu mahdollisuuksien mukaan täydentävä valtionavustushaku vuoden alussa. Käynnistetty hankekokonaisuuden arviointitutkimus.	YM STM	APO YTO		0,9
MUU	Kehitetty asunnottomuuden tilastointia.	106	Osallistuttu valmisteluun.	YM STM	APO YTO	THL	0,2

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Vahvistettu kansalaisyhteiskunnan toiminta-edellytyksiä. Edistetty kaikkien mahdollisuuksia merkitykselliseen kansalaistoimintaan ja turvattu järjestöjen toiminnan autonomisuus. Ehkäisty radikalisoitumista viranomaisten ja järjestöjen yhteistyöllä sekä tukemalla järjestöjen toimintaa.	110	Koulutuksen valmistelu edennyt asiaa varten palkattavan henkilön myötä (rahoitus olemassa). Jatkettu yhteistyötä OM:n ja muiden toimijoiden kanssa.	OM STM	TUTO YTO	THL	0,2
MUU	Jatkettu terveysalan kasvustrategian täytäntöönpanoa. Edistetty sote-datan joustavaa ja laajamittaista hyödyntämistä. Huolehdittu rekisteröityjen tietosuojan korkeasta tasosta. Jalkautettu yksilöllistetty lääketiede osaksi terveydenhuoltoa.	111	Perustettu Genomikeskus ja edistetty genomitiedon laajamittaista hyödyntämistä etenkin terveydenhuollossa. Perustettu Neurokeskus ja Lääkekehityskeskus. Edetty terveysalan TKI kasvustrategian uuden tiekartan toimissa, mm. tuettu t osamiskeskittymien käynnistämistä. Kehitetty sote-tiedon toisiokäyttöä ja hyödyntämistä tutkimuksessa sekä kv-yhteistyötä. Kehitetty valituista digitaalisen hyvinvoinnin palveluista vientikonsepteja, esim. ikäihmisten palvelut.	STM	JOT TUTO OHO KVY	THL Findata	10,3
MUU	Rakennettu digitalisaation edistämisen ohjelma. Julkiset palvelut ovat digitaalisesti kansalaisten ja yritysten saatavilla vuoteen 2023 mennessä. Laadittu julkisen sektorin datan avaamisen ja hyödynnettävyyden strategia.	112	Jatkettu hyvinvoinnin tekoälyn ja robotiikan kehitystä priorisoiduilla alueilla. Aurora AI -hankkeen yhtenä tuotoksena tulee olemaan nuorten hyvinvointia tukevan keskustelelevan tekoälyn pilotointi. Toteutusten lopullinen laajuus riippuu rahoituksesta.	VM STM	OHO TUTO YTO	THL TTL	1,8

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Selvitetty Kelan hallinnon ja palveluiden toimivuutta. Selvitetty siirtyminen rekisteröitymismenettelyyn tietyissä Kelan kilpailutmissa palveluissa. Arvioitu Kelan ja kuntien kuljetuspalveluiden toimivuutta uuden taksilain aikana ja tehty tarpeelliset muutokset.	115	MKR-työ aloitettu. Arvioitu tarvetta muihin toimiin.	STM	SVO APO		0,6
MUU	Tiedonhallintalain toimeenpano.	122	Tiedonhallintalain vaatima toimeenpano käynnissä.	VM STM	OHO TUTO YTO		0,6
MUU	Vaikutettu geeniteknikkadirektiivien mukauttamiseen tieteen ja tekniikan kehitykseen sekä huolehditaan, että terveyden suojelun, lääkekehityksen ja terveystutkimuksen näkökohdat tulevat huomioiduiksi.	125	TEAS-hankkeen loppuraportti valmistunut 03/2021. Jatkotoimenpiteet riippuvat siitä, antaako komissio oman selvityksensä pohjalta säädösehdotuksen. Valmistauduttu valvontaresurssien lisäämiseen toimintakentän laajennuttua uusiin genominmuokkaustekniikoihin.	YM STM	TUTO KVY		0,6
MUU	Vaikutettu YK:n biodiversiteettisopimuksen sekä Cartagenan ja Nagoyan pöytäkirjojen toteuttamiseen terveysnäkökohtia painottaen. Vaikutettu post2020-biodiversiteettipuiteohjelman valmisteluun. STM:n hallinnonalan ilmastomuutoksen sopeutumisohjelman valmistelu ja toimeenpano.	126	Seurattu ja vaikutettu muilla foorumeilla (WHO) Suomen tavoitteiden mukaisesti. Osallistuttu valmisteluun ja seurattu mm. CBD:n Post2020-suunnitelmaa, jossa on mukana terveys- ja pandemia-asioita. Hallinnonalan sopeutumisohjelma julkaistu.	MMM STM YM	TUTO KVY		0,1
MUU	Laadittu kansallinen kaupunkistrategia kaupungistumisen mahdollisuuksiin ja haasteisiin. Huomioitu YK:n kaupunkikehitysohjelman tavoitteet. Arvioitu päätösten hyvinvointivaikutukset kattavasti.	131	Kaupunkistrategian toimeenpanosuunnitelman toimeenpano edennyt. Edistetty mm. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden periaatepäätöksen toimeenpanoa kaupunkien kanssa (esim. tiedolla johtamisen vahvistaminen).	STM	YTO JOT		0,4

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	Edistetty hyvinvointitaloutta investoimalla hyvinvointiin ja terveyteen sekä vähentämällä eri palvelujen tarvetta.	132	Edistetty hyvinvointitalousyhteistyötä kansainvälisillä foorumeilla: EU, OECD, WHO, pohjoismainen yhteistyö, arktinen yhteistyö, WeGo. Jatkettu STM:n sisäisen hvt-ellipsin koordinoivaa työtä hallinnonalalla. Perustetukansliapäällikön johdolla toimiva korkean tason poikkihallinnollinen ohjausryhmä. Kansanterveydenneuvottelukunnan hyvinvointitalousjaosto edistänyt hyvinvointitalouslähestymistapaa kansallisessa, alueellisessa ja paikallisessa päätöksenteossa.	STM	YTO JOT KVY SVO TTO APO	THL	0,8
MUU	Toimialan valmiussuunnittelu ja tilannekuvarakenne on toteutettu kansallisesti yhtenäisesti.	141	Edistetty toimialan kansallisesti yhtenäistä valmiussuunnitteluprosessia ja toimialan tilannekuvajärjestelmää.	STM	TUTO	Kaikki	3,1
MUU	Aloitettu lasten kokeman väkivallan ehkäisyn tavoite- ja toimenpidesuunnitelman toimeenpano Väkivallaton lapsuus.	142	Ohjelman toimeenpano meneillään THL:n koordinoimana.	STM OM OKM SM TEM	TUTO	THL	0,2
MUU	EU:n rahoitusvälineitä hyödynnetään STM:n toimialan kehittämistyössä kansallisesti ja kansainvälisinä yhteistoimintoina.	151	Kartoitettu STM:n toimialalle tärkeät rahoitusinstrumentit. Selvitetty ministeriölle haettavana olevat rahoitusmahdollisuudet ja varmistettu niiden omarahoitusosuudet budjetti- valmistelussa. Lisätty sidosryhmien tietoa olemassa olevista rahoitusvälineistä ja kehitetty valtioneuvoston keskitettyjä neuvontaja tukipalvelutoimintoja hakuprossien tueksi.	STM	YTO KVY		0,4

OHJ	STM tavoite 2023	NO	STM toimenpide 2021	MIN	OS	VIR	HTV
MUU	EU:n terveysohjelman (EU4Health) rahoittamia ohjelmia on Suomessa käynnissä.	152	Laadittu ja toteutettu suunnitelma Terveysohjelman kansallisesta toimeenpanosta ja rahoituksen tehokkaasta hyödyntämisestä. Nimetty Terveysohjelman komitean jäsen ja Terveysohjelman ohjausryhmän jäsen. Kansalliset neuvontayhdyshenkilöt lisäävät ohjelman tunnettavuutta Suomessa.	STM	YTO KVY	THL	0,3
							26,7

3 Lainsäädäntö

STM:n toimintasuunnitelmaan liittyy kiinteänä osana lainsäädäntösuunnitelma. Lainsäädäntösuunnitelman keskeinen ydin koostuu niistä säädöshankkeista, jotka hallitus on linjannut hallitusohjelmassa tehtäväksi. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisällytetään hallituskauden kuluessa myös muista hallituksen tai ministerin päätöksistä aiheutuvat säädösmuutokset. Säännönmukaisesti näitä päivitystarpeita seuraa myös budjettiprosessissa tehtävistä hallituksen päätöksistä. Tämän lisäksi säädösmuutostarpeita syntyy muun muassa EU-säätelystä sekä laillisuusvalvojen päätöksistä. Lainsäädäntösuunnitelma on siten jatkuvasti päivittyvä, eikä sitä siksi ole tarkoituksenmukaista sisällyttää sellaisenaan STM:n toimintasuunnitelman tavoiteosioon. Merkittävä osa lainsäädäntöä sisältyy toimintasuunnitelmavoitteisiin. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelman tuorein versio löytyy osoitteesta <https://valtioneuvosto.fi/lainsaadantosuunnitelma>.

Suurimpia kokonaisuuksia vuoden 2021 säädösvalmistelussa ovat sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus sekä sosiaaliturvaa koskevan lainsäädännön uudistamiseen tähtäävä valmistelutyö. Valmisteilla on myös useita lainsäädännön kokonaisuudistuksia, kuten kuntoutusta, asiakkaiden ja potilaiden itsemääräämisoikeutta, ikään-tyneiden palveluja, vammaispalveluja ja toimeentulotukea koskevat uudistukset, perhevapaaudistus, hoitotakuu-uudistus, eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain uudistus sekä lääkkeitä ja biopankkeja koskevan säätelyn uudistaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinta- ja tietosuojasäännökset uudistetaan. Vuonna 2021 annetaan lisäksi muun muassa esitys perhevapaaudistuksesta, esitys kokonaan uudeksi genomitietoja ja Suomen genomikeskusta koskevaksi laiksi, sekä esitys itsemääräämisoikeutta kunnioittavaksi laiksi sukupuolen vahvistamisesta (ns. translaki). Valmisteilla on myös muun muassa hallituksen työllisyystavoitetta tukevia, työttömyysturvaan liittyviä hankekokonaisuuksia, sekä kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien yhdistäminen.

EU-lainsäädäntöön ja kansainväliseen yhteistyöhön liittyen vuoden 2021 aikana on valmistelussa muun muassa EU:n ns. esteettömyysdirektiivin kansallinen toimeenpano sekä väkivallan ja häirinnän poistamista työelämässä koskevan ILO:n yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen.

Vuonna 2021 säädösvalmistelutyöhön sisältyy edelleen covid-19-tilanteen hallintaan liittyvää valmistelua. Poikkeuksellinen, kiireellinen valmistelutilanne satoi vuoden 2020 aikana paljon säädösvalmisteluresursseja. Monien säädöshankkeiden aikataulua onkin jouduttu tilanteen vuoksi muuttamaan. Epidemian jatkuessa jouduttaneen myös

vuonna 2021 priorisoimaan tartuntojen leviämisen estämiseksi ja epidemian vaikutusten lieventämiseksi annettavien säädösten valmistelutyö, kuten tartuntatautilakiin tehtävät muutokset.

4 EU ja kansainväliset asiat

Ministeriön kansainvälisissä asioissa painottuvat horisontaaliset kokonaisuudet, erityisesti hyvinvointitalous, digitaalisuus ja innovaatiot sekä sukupuolten tasa-arvo ja naisten oikeudet. EU:n sosiaalisen ulottuvuuden kehittäminen on tärkeä prioriteetti vuonna 2021. Suomi tuo teemoja esiin poikkileikkaavasti kansainvälisissä yhteyksissään ja teemoissaan. Koronaviruspandemialla on merkittävä kansainvälinen ulottuvuus ja se vaikuttaa kaikkeen kansainväliseen yhteistyöhön. Vuoden 2021 kansainvälisen yhteistyön toimet ja toteuttaminen ovat keskeisesti sidoksissa pandemian kehitykseen ja hallintaan. Covid-19-pandemiatilanteen hallinta on tuonut lisää myös EU- ja kansainvälisiä työtehtäviä sekä vahvistuneen tarpeen sopeutua jatkuvasti muuttuvaan tilanteeseen. Kansainvälinen toiminta vastaa lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteisiin ja toimii usein yhteistyössä muiden hallinnonalojen ja sidosryhmien kanssa. EU-toimintaan osallistumisen ja vaikuttamisen sisältö on kuvattu tarkemmin KVV vuosittaisessa suunnitelmassa.

EU:n terveysministerit kokoontuvat videokokouksin säännöllisesti tilannekatsauksiin ja koordinoimaan covid-19- toimia. Myös Eurooppa-neuvosto seuraa lähes viikoittain covid-19-tilanteen kehittymistä. Neuvosto on aktivoitunut lisäksi pandemian vuoksi kriisinhallintamekanismin. Vastuuministeriönä STM:n valmistelua ja ohjeistusta tarvitaan ko. kokouksiin.

EU-lainsäädäntövalmistelun osalta komissio on antanut merkittävän EU:n valmiuden kehittämistä koskevan lainsäädäntöpaketin, jonka käsittely ajoittuu vuodelle 2021. Lisäksi vuonna 2021 käsittelyssä on näillä näkymin mm. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toimeenpano, sosiaaliturvan koordinaatioasetus, syöpädirektiivi, Solvenssi II (vakuutusyhtiöiden vakavaraisuusdirektiivi) sekä palkka-avoimuusdirektiivi. Komissio julkaisee alkuvuodesta esityksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toimeenpanosuunnitelmaksi, jota käsitellään myös Eurooppa-neuvoston tasolla Portugalin Porton sosiaalihuippukokouksessa toukokuussa. EU-lainsäädäntövalmistelun osalta komissio on antanut merkittävän EU:n valmiuden kehittämistä koskevan lainsäädäntöpaketin, jonka käsittely ajoittuu vuodelle 2021.

Kansainvälinen yhteistyö on keskeistä hallitusohjelman tavoitteiden edistämiseksi. STM osallistuu aktiivisesti hallitusohjelman luvun Suomi kokoaan suurempi maailmalla toimeenpanoon yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa. Keskeisiä vaikuttamiskohteita ovat mm. ihmisoikeuksien toteutuminen, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen, monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen, kestävä kehitys, Afrikka-yhteistyö, kehityspoliittinen selonteko ja kehitysyhteistyö, arktisen alueen yhteistyö sekä pohjoismainen yhteistyö. STM:n painopisteissä korostuvat mm. ikääntyminen, mielen-terveys, terveysjärjestelmien vahvistaminen, terveyden edistäminen ja terveyserojen

kaventaminen, sosiaalinen suojele, digitalisaatio ja innovaatiot sekä terveysturvallisuus. STM vie hyvinvointitalouden lähestymistapaa eteenpäin systemaattisesti kaikessa kansainvälisessä toiminnassaan ja myös EU-komission ohjelmia ja aloitteita koskevassa tavanomaisessa valmistelussa ja vaikuttamisessa. Suomi on kiinteästi mukana erityisesti WHO:n ja OECD:n hyvinvointitaloutta edistävissä ja kehittävässä prosesseissa ja aloittaa jäsenenä epävirallisessa WEGO-verkostossa. Suomi tavoittelee keskustelun lisäämistä hyvinvointitaloudesta YK:n toimielimissä.

Suomi toimii WHO:n hallintoneuvoston jäsenenä toukokuuhun 2021 saakka ja jatkaa pitkäjänteistä WHO-yhteistyötä sekä vaikuttamista globaaleissa terveysturvallisuusverkostoissa. Suomi vaikuttaa kestäväen terveysturvallisuusvalmiuden ja globaalien terveyden arkkitehtuurin vahvistamiseksi globaalilla tasolla.

Suomi on perustajajäsenenä ILO:n ja WHO:n koordinoimassa maailmanlaajuisessa työsuojelukoalitiassa ja jatkaa koalitiion työn edistämistä vuonna 2021.

Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajakauden 2021 painopisteet sosiaali- ja terveyssektorilla ovat covid-19 ja valmiustyö, harvaanasuttujen alueiden palvelut, terveysdata- ja rekisterit, kansanterveys, digitalisaatio, hyvinvointitalous sekä kansainvälinen yhteistyö. STM osallistuu sähköisten lääkemääräysten ja potilasyhteenvetojen osalta VM:n ja DVV:n pohjoismaiseen digitalisaatiohankkeeseen (2021 – 2023), jonka tavoitteena on liikkumisen sujuvoittaminen edistämällä viranomaisten välistä tiedon vaihtoa.

Tasa-arvosektorilla puheenjohtajuuden painopisteitä ovat varhaiskasvatuksen tasa-arvoisuus, miesten hoiva ja isyysvapaat, LGBTI-henkilöiden kokeman väkivallan ja viharikosten ehkäisy, sekä naisiin kohdistuva vihapuhe ja seksuaalinen häirintä internetissä.

5 Muu toiminta

Toimintasuunnitelmassa erikseen kuvattujen toimintojen lisäksi ministeriön toimintaan sisältyy viranomaistehtäviä, hallituksen päätöksiä tukevaa ja muusta toimintaympäristöstä johtuvaa lainsäädäntötyötä, toimialan ohjausta, hallinnollista työtä sekä viestintää ja sidosryhmäyhteistyötä. Näillä lakisääteisillä tehtävillä varmistetaan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Ministeriön toimintatapoja kehitetään jatkuvasti sisäisesti ja poikkihallinnollisesti. Erityisesti vuonna 2021 kehitetään säädösvalmistelun prosesseja sekä ennakointia konsernin toiminnan johtamisessa ja suhteessa ulkoiseen toimintaympäristöön.

OHI	STM tavoite 2023	STM toimenpide 2021	OSASTO
MUU	Integroitu ministeriön riskienhallinta kiinteäksi osaksi toiminnan ja talouden suunnittelua kaikilla organisaatiotasoilla.	<p>Luotu hallintatoimenpiteet ja nimetty valmistelu-/seuranta-/vastuutaho johtoryhmästä riskikartoituksen perusteella valituille riskeille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstö • Henkilöstön jaksaminen heikenee • Kokeneiden asiantuntijoiden rekrytointivaikeudet ja osaajien menettäminen /vaihtuvuus <p>Strategia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yllättäviin ulkoa tuleviin uhkiin ei ole riittävästi varauduttu <p>Operatiivinen toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimintatapauudistuksen tavoitteita ei saavuteta • Hallitusohjelman suurten lainsäädäntöhankkeiden tavoitteiden toteutus viivästyy <p>Työsuojeluriskit käsitellään erikseen ja niille valmistellaan omat tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta.</p>	HAL
MUU	Tehostettu HANDI-palvelun käyttöä.	Kartoitettu laskujen automatisaation mahdollisuudet ja lisätty automaatiota edelleen järkevästi kokonaisuus huomioiden.	HAL

OHI	STM tavoite 2023	STM toimenpide 2021	OSASTO
MUU	Tehostettu ministeriön tilankäyttöä.	Otettu käyttöön Meritullinkatu 8:n 4C-monitila (kevät 2021) ja käynnistynyt laajemman monitilamuutoksen käynnistyminen sekä toteutettu väistömuutot loppuvuodesta.	HAL
MUU	Vahvistettu Digi- ja esimiesosaamista.	Korostettu henkilöstö- ja koulutus-suunnitelmassa digitalisaation hyödyntämistä ja esimiestyötä.	HAL
MUU	Edistetty liikkuvuutta VN:n ja hallinnonalan sisällä.	Hyödynnetty henkilökiertoa VN:n ja hallinnonalan sisällä.	HAL
MUU	Kehitetty STM:n työnantajakuva.	Jatkettu uusien välineiden hyödyntämistä rekrytointiprosessissa. Lisätty näkyvyyttä lisätään sosiaalisessa mediassa. Kehitetty hakijaviestintää kehitetään.	HAL
MUU	Toimeenpantu kansallisen julkisten hankintojen strategian tavoitteet hallinnonalalla	Toteutettu hallinnonalan hankintakysely ja analyysi, joiden pohjalta valmisteltu toimeenpanosuunnitelma sisältäen mittarit/tavoitteet 2022 tulosopimuksiin.	HAL

6 Tulosaluekohtaiset resurssit

6.1 Toimintamenot vuodelle 2021

Käytettävissä (1 000 €)	Toteutunut 2019	Budjetoitu 2020	Budjetoitu 2021
Talousarvio (33.01.01)	31 989	34 794	36 018
Siirtomääräraha edelliseltä vuodelta	9 897	10 900	12 982
Yhteensä	41 886	44 794	49 000
Kehystetään tulosyksiköille			
Palkkoihin	25 609	28 700	31 100
Muut menot	5 373	12 094	11 900
Yhteensä	30 982	40 794	43 000
Jää jakamatta (arvio)	10 980	4 000	6 000

6.2 Toimintamenomäärärahat osastoittain (1 000 euroa)

Euroa	Palkat ja palkkiot	Muut menot	Yhteensä
Ministerit		200	200
Valtiosihteerit ja erityisavustajat		130	130
Kansliapäällikkö + sis. tark.	390	230	620
JOT	1 500	250	1 840
HAL	2 320	1 100	3 420
VIE	1 310	650	1 960
TUTO	4 170	740	4 910
YTO	3 390	720	4 110

Euroa	Palkat ja palkkiot	Muut menot	Yhteensä
APO	3 630	630	4 260
SVO	3 830	500	4 330
TTO	5 170	1 100	6 270
OHO	2 610	1 300	3 910
KVY	1 120	1 450	2 570
STEA		2 900	2 900
Varaus	1 570		1 570
Yhteensä	31 100	11 900	43 000

Huom:

- TTO: tasa-arvo ja samapalkkaisuusohjelma 500 000 euroa, josta 160 000 euroa palkkoja. Tasa-arvopalkinto 300 000 euroa.
- Varaus sisältää eriä, jotka kohdennetaan myöhemmin. Esim. korona määräaikaiset lisä-resurssit.

6.3 Henkilöstöresurssit osastoittain (HTV)

Ministeriön vakinaisten virkojen määrä on 406, josta STEA:n ja Hilan osuus on 66. Näiden lisäksi ministeriössä on 1.1.2021 98 määräaikaista tehtävää.

HTV	Korona	Palvelut	Toiminta- kyky	Toimeen- tulo	Horison- taaliset	Muut laki- sääteiset tehtävät	Yhteensä (määräaik.)
JOT	2,3	2	0,2	0,1	1,7	13,7	20 (2)
HAL						36	36 (2)
VIE	2,2	2,5	0,2	3,2	1,4	9,5	19 (4)
KVY	0,2	2,2	1	0,1		14,5	18 (4)
TUTO	5,3	7,6	6		5,5	28,6	53 (12)
YTO	4,1	15,2	4,2	0,4	3,2	28,9	56 (20)
APO	4,8	14	2,1	6,5	1,5	18,1	47 (12)

HTV	Korona	Palvelut	Toiminta- kyky	Toimeen- tulo	Horison- taaliset	Muut laki- sääteiset tehtävät	Yhteensä (määräaik.)
SVO	2	11,5	1,1	15	7,7	16,7	54 (7)
TTO	1,2	2	6,2	0,3	3,6	60,7	74 (7)
OHO	2,5	15,7		0,1	2,1	29,6	50 (24)
Kp + sis. tark.	0,6		0,5			5,9	7 (0)
STEA						49	49 (2)
HILA						21	21 (2)
Yhteensä	25,2	72,7	21,5	25,7	26,7	332,2	504 (98)

6.4 Maksullinen ja yhteisrahoitteinen toiminta

EUROA	Henkilöstö	Muut	Yhteensä	Tulot
HPO: STEA:n toiminta (yht. rah)	3 300	2 500	5 800	2 900
HPO: Peliriippuvuus (maksul.)	100	2 900	3 000	3 000
SVO: Lääkkeiden hintalautakunta (maksul.)	1 360	871	2 231	2 400
Geenitekniikan lautakunta	47	3	50	7
Yhteensä	4 807	6 274	11 081	8 307

6.5 Eräät erityishankkeet mom. 33.03.63 (määräraha sis. arvonnisäveron)

Eräät erityishankkeet momentin määrärahoista tehdään erillinen päätös. Momentin 2021 määräraha on 7,0 milj. euroa, josta eduskunnan päätöksen mukaisesti on varattu 4,5 milj. euroa pähteitä käyttävien äitien palvelujen turvaamiseen, 2,0 milj. euroa

saattohoidon ja palliatiivisen hoidon vahvistamiseen. Täten ministeriön päätöksillä va-
paasti kohdennettavaa uutta määrärahaa on 0,5 milj. euroa sekä momentin aiemmilta
vuosilta siirtyneitä määrärahoja arviolta 1,0 milj. euroa.

6.6 Hallitusohjelman toteutusta tukevat hankemomentit

1 000 euroa	2020	2021	2022	Osasto
33.03.31 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (smr. 3 v.)	10 000	24 000	20 000	
• Lapsi ja perhepalveluiden muutosohjelman jatko	2 200	2 200	2 200	YTO
• SOTE-keskus muutosohjelma	7 800	21 800	17 800	OHO
33.60.39 Palvelurakenteen kehittäminen (smr. 3 v.)	97 410	128 300	132 865	
• SOTE-keskus muutosohjelma	70 600	93 600	91 200	OHO
• Hoivahenkilöstön sitova vähimmäismitoitus	5 000			
• Kansallinen, poikkihallinnollinen mielenterveysstrategia	5 000	6 000	6 000	YTO
• Kotihoidon resurssien riittävyys ja omaishoidon kehittäminen	3 300	13 300	26 700	YTO
• Poikkihallinnollisen ikäihmisten ikäohjelman laadinta	3 100	3 100	3 100	YTO
• Osatyökykyisten työkykyohjelma	4 500	6 800	5 000	TTO
• Kehitysvammaisten henk.koht. budjetin ko-keilu	2 500	2 500		YTO
• Palvelurakenteen vahvistamisen erityistehtävään Vaasan shp:lle	1 000	1 000	1 000	APO
• Hoiva-alalla työskentelevien ruotsin kielen vahvistaminen pk-seudulla	200			
• Poikkihallinnollisen lapsistrategian laadinta	1 910	2 000	2 000	YTO

1 000 euroa	2020	2021	2022	Osasto
• Maksuton ehkäisy alle 25 vuotiaille kokeilu		0	0	YTO
• Lääkehuollon tiekartta	300			OHO
• Kuntoutuksen kehittämishanke		0	0	YTO
SOTE-keskus muutosohjelma yhteensä	78 400	115 400	109 000	
Mom. 33.03.31	7 800	21 800	17 800	
Mom. 33.60.39	70 600	93 600	91 200	

Vuoden 2020 määrärahat ovat varsinaisen talousarvion mukaiset, joissa ei ole huomioitu lisätalousarvioissa myönnettyjä eriä.

